raekoja ehitada, mis 1775. a. ära põles. Rootsiaegse raekoja restaureerimiseks või uue, suurema ehitamiseks ei jätkunud linnal kapitali.

Linn sai sissetulekuid samust allikaist kui Rootsi ajal, kuid nüüd olid need tunduvalt vähenenud. Eriti palju olid oma väärtusest kaotanud linna peamised tuluallikad — linnamõisad: Rootsi ajal oli nende väärtust hinnatud 28½ adramaa peale, kuna veel 1732. a. neid ainult 12¼ adramaa peale hinnati. Viimatimainitud aastal andsid nad linnale tulu 621 rbl. rootsiaegse 1600 rbl. asemel. Säärasesse olukorda ei toonud märgatavat muutust ka Jaama mõisa omandamine 1733. a. Stiernhielmi perekonnalt 1500 rbl. ja ühe paari hobuste eest. Mõisaid haris linn esiti ise oma valitsejate juhatusel; ent 1758. a. tehti Sahmeni ettepanekul otsus Sootaga ja Saduküla rendile anda 2000 rbl. eest aastas. 1726. a. otsustas senat, Kristina privileegiumi § 36 eeskujuks võttes, et linna patrimoniaalmõisad on vabad kõigist avalikest andameist, koormustest ja kohustustest. A. 1732 ulatusid linna üldised sissetulekud 1261 rubla 74¼ kopikani. Peale mõisate olid tähtsamad tuluallikad: aktsiis (a. 1732 umb. 274 rbl.), turuäärsete poodide rent (umb. 100 rbl.), agulite maamaks (umb. 68 rbl.) j. t. Järjelikult olid tulud mainitud aastal üle kahekorra vähemad kui Rootsi aja lõpul (a. 1695 näit. umb. 2620 rbl.). Kakskümmend aastat hiljemini (a. 1753) ulatusid linna üldised tulud 1977 rubla 20½ kopikani: nad olid järjelikult selle aja jooksul teataval määral tõusnud, kuid jäid mainitud rootsiaegsest summast ikkagi tunduvalt maha. 1726. a. seati linnalaegas jälle korda ja varustati see, nagu Rootsi ajal oli kombeks olnud, kolme võtmega. Erilist kassakolleegiumi kõnesoleval ajal siiski ei olnud, vaid linna rahaliste vahendite üle valitsesid raeliikmete hulgast nimetatavad kammerhärrad bürgermeistri juhatusel ja gildide oldermannide kaasteadmisel.

Rootsi aja riigimaksudegi korraldus jäi Vene võimu esimesil aastakümneil peaaegu muutumatult püsima, vähemalt linnade suhtes. 1728. a. seati vahepeal puudunud rekognitsioonimaks Tartus jälle sisse. Maksu sissenõudmist toimetas vastav ametnik — n. n. rekognitsiooni-inspektor — rae poolt määratud aktsiisihärrade kaasteadmisel ja -tegevusel; üks kolmandik trahvidena konfiskeeritud varade väärtusest langes endiselt linnale. Vene aja algusel tuli Tartul kaua võitlust pidada, enne kui jälle maksma pandi rootsiaegne kord aktsiisimaksu jaotuses linna ja kroonu vahel. Alles senat tunnustas a. 1726 rae korduval pealekäimisel linna õiguse, aktsiisimaksust poole endale saada. Juba mõni aasta varemini oli Tartule tagasi antud endine õigus kõigilt linna toodavailt kaladelt erilist tolli võtta. Aktsiisi ja kalatolli võtmisel põrkas linn asevalitsejaga sageli teravasti kokku ja pidi kindralkubernerilt abi otsima. Sissetulekud aktsiisist olid kindlamaid tulusid ja tõusid juba varssi peale aktsiisimaksu saamise õiguse restaureerimist peaaegu endisele, rootsiaegsele kõrgusele. Näit. jäi a. 1732 aktsiisimaksust saadud summa — 276 rbl. 56 kop., ainult veidi vähe maha 1695. a. saadud summast, mis võrdus 302 rbl. 79 kop.

Rae tegevusest käsiteldaval ajajärgul oleks mainida kõige pealt hoolitsemist linna välise korra eest. Põhjasõja ajal hävitatud sildade asemel oli linn sunnitud esialgu tarvitama parve ja nahksilda. 1723. a. määras Tartumaa viimane iseseisev maapäev uue silla ehitamiseks 80 rubla, kuid silla ehitamisele suudeti asuda alles kolm aastat hiljemini. Aastasaja keskel tahtis raad silla paranduste ning korrashoidmise katteks sillaraha sisse seada, kuid pidi rüütelkonna survel loobuma sellest kavatsusest. Uulide korrashoius ei saanud raad rahvastiku vastutulematuse tõttu kuigi palju ära teha. 1708. a. katastroofi järgi oli linna üldine ilme tunduvalt muutunud.

Tartu, lk. 104